

24. The BBI Combinatory Dictionary of English [Electronic Resource]. – Mode of Access : <https://benjamins.com/#catalog/books/z.bbi/main>

Вайнорене І. П. Коллокации с каузальной доминантой “эффект” в английском и украинском языках.

В статье представлен сравнительный анализ коллокаций с каузальной доминантой “эффект” в двух неблизкородственных языках. Уточнено определение понятия “коллокация”, выделены типы коллокаций с лексемой *effect* в английском и лексемой *эффект* в украинском языках. В результате дистрибутивного анализа коллокаций с каузальной доминантой “effect” в английском языке установлено семь (7) типов коллокативных сочетаний, а с каузальной доминантой “эффект” в украинском языке – девять (9) типов. Полученные данные свидетельствуют о наличии общих и разных типов коллокаций в языках сравнения, знание которых поможет избежать ошибок при переводе в процессе формирования иноязычной коммуникативной компетенции.

Ключевые слова: коллокация, каузальная доминанта, типы коллокаций с лексемой *эффект*, иноязычная коммуникативная компетенция.

Vainoren I. P. Collocations with Causal Dominant “Effect” in English and Ukrainian.

The paper deals with the contrastive analysis of collocations with the causal dominant “effect” in two far-related languages. The objective was achieved through specifying of the definition of “a collocation”, and both detecting and identifying the types of collocations with the lexeme “effect” in English and the lexeme “эффект” in Ukrainian. Because of distributional analysis of collocations with the causal dominant “effect” in English there have been defined seven (7) types of collocations while with the causal dominant “эффект” in Ukrainian – nine (9) types of collocations. The obtained data show that the languages under contrasting have common and specific types of collocations, the awareness of which can help to avoid mistakes in the process of foreign language communicative competence formation as well as in the process of translation.

Keywords: a collocation, a causal dominant, types of collocations with lexeme *effect*, a foreign language communicative competence.

УДК 811.111

Дишлева С. М.
Національний педагогічний університет
імені М. П. Драгоманова;
Дишлева Г. В.
Національний авіаційний університет

СВОЄРІДНІСТЬ РЕАЛІЗАЦІЇ СИНТАКСИЧНИХ КОНСТРУКЦІЙ З ДІЄСЛОВАМИ БАЖАННЯ В АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ

Статтю присвячено дослідженняю речень з дієсловами бажання в єдності структурного, семантичного і комунікативного аспектів. Встановлено смислові функції компонентів формальної структури речень з дієсловами бажання, виявлено способи реалізації семантики речення на синтаксичному рівні, проаналізовано характер модальності речень з дієсловами бажання та визначено текстотвірні властивості цих речень.

Ключові слова: дієслова бажання, лексичні, морфологічні, синтаксичні засоби вираження, модально-прагматичний аспект, метакомунікативні функції речень.

Дієслово є основною одиницею у системі частин мови, що зумовлюється його особливим статусом у складі комунікативної одиниці – речення. Ця частина мови вирізняється складністю свого змісту, різноманітністю граматичних категорій та форм, багатством парадигматичних та синтагматичних зв’язків. “Дієслово – це найбільш складна, найбільш містка граматична категорія. Дієслово є найконструктивнішим у порівнянні з усіма іншими категоріями частин мови. Дієслівні конструкції мають

вирішальний вплив на іменні словосполучення і речення,” – писав академік В. В. Виноградов [2, с. 422]. Лексичні компоненти у дієслівних значеннях тісно переплетені і постійно взаємодіють із граматичними та лексико-граматичними компонентами. Центральність дієслова в системі частин мови підтверджує і те, “що його виділено в окремий лексико-граматичний клас за сукупністю всіх різномірних ознак – семантичних, синтаксичних та морфологічних”, – зазначає І. Вихованець [3, с. 218].

Оскільки дієслово посідає центральне місце у структурі речення, ця частина мови привертає до себе увагу не лише лексикологів, а й синтаксистів. На чільне місце дієслова у структурі речення вказували І. Вихованець, С. Кацнельсон, О. Пешковський, О. Потебня, В. Русанівський, Л. Теньєр та багато інших учених. “У змістовому плані, – писав С. Кацнельсон, – дієслівний предикат – це дещо більше, ніж просто лексичне значення. Виражаючи певне значення, він водночас має у собі макет майбутнього речення. Предикат має місця або “гнізда”, заповнені у реченні словами, категоріальні ознаки яких відповідають категоріальним ознакам “гнізда” [5, с. 83]. Вивчення речень, які організовані певною групою дієслів, має теоретичне і практичне значення як частина загальної проблеми сучасної синтаксичної теорії – проблеми структурно-семантичного опису членів синтаксичної системи.

Однією з важливих груп у системі дієслова є дієслова бажання. Позначаючи одну із найсуттєвіших сторін волевиявлення людини, моделюють важливі для носіїв мови ситуації. Дієслова бажання виділялися в окрему групу і розглядалися з різних точок зору багатьма лінгвістами. Досліджувалися окремі аспекти їх семантичної структури (Пелих, Ренер), сполучуваності (Долгіх, Палмер). Дієслова бажання виявилися підґрунтам для створення теорії мовленнєвих актів (Austin). Особлива увага приділялася цим дієсловам у зв’язку з вивченням модальності речення (Баллі, Золотова). Проте всебічному дослідженням згадані дієслова не підлягали. Отже, актуальність роботи зумовлена потребою комплексного семантико-функціонального аналізу речень з орієнтацією на комунікативну ситуацію.

Мета роботи полягає у представленні системної організації синтаксем з дієсловами бажання.

Завдання:

- встановити моделі сполучуваності дієслів бажання;
- виявити способи реалізації семантики речення на синтаксичному рівні та особливостей різних видів речення з дієсловами бажання;
- проаналізувати характер модальності речень з дієсловами бажання;
- розглянути текстотвірні можливості таких речень.

Дієслово, за образним висловом В. В. Виноградова, є найсильнішою за змістом і найконструктивнішою частиною мови. Його роль на всіх рівнях формування висловлювання надзвичайно важлива і багатопланова. Загальний напрям учення про просте речення значною мірою визначається домінуванням вербоцентричної теорії, пильною увагою до дієслівного предиката, його здатності формувати синтаксичний, пропозиційний і супрапропозиційний аспекти речення як комунікативної одиниці. Особливу роль дієслова у реченні визначив ще О. Есперсен: “При сполученні дієслова із займенником або з іменником видно, що дієслово надає сполучуваності особливого характеру викінченості й утворює (більшою чи меншою мірою) завершене висловлювання, чого не спостерігається при сполученні іменника або займенника з прикметником або прислівником” [86, с. 95]. Дослідники наголошують на здатності дієслова-предиката містити у собі макет майбутнього речення і програмувати набір позицій для семантичних наповнювачів. З одного боку, відображаючи логіко-

предметні співвідношення між учасниками позамовної ситуації, предикат формує семантичну структуру речення, а з іншого – впливає на характер його внутрішньо синтаксичної організації. Цю властивість предикат отримує від дієслова, яке найчастіше його представляє, від його категоріальної семантики, яка може бути самодостатньою (абсолютивною) або несамодостатньою, якщо потребує для своєї реалізації доповнення певними синтаксичними і семантичними компонентами. У. Чейф зауважує, що "...природа дієслова визначає, що буде становити інша частина речення, зокрема, які іменники будуть дієслово супроводжувати, який стосунок до нього будуть мати ці іменники і як ці іменники будуть характеризуватися в семантичному плані" [7, с. 115]. У мовленні, на думку Й. Андерша, функціональні позиції дієслова-предиката можуть реалізуватися або не реалізуватися, при цьому нереалізовані позиції мають потенційний характер [1, с. 15]. У лінгвістичній концепції О. О. Потебні дієслово виступає як найвища, найабстрактніша, найгнучкіша, конструктивна і завжди прогресуюча категорія людської мови. "Дієслово створює речення", – писав О. О. Потебня [6 с. 60]. Це твердження об'єднує основні сучасні концепції тих учених, які визнають дієслово-предикат репрезентантом згорнутого речення (Й. Андерш, Н. Арват, І. Вихованець). Дієслівний предикат, іmplікуючи структуру позамовної ситуації, називає ознаку дії або стану. Структуру дієслівного предиката становлять відношення і зв'язки між його компонентами.

Предикатно-аргументні відношення встановлюються між дієсловом і непредикатними знаками на основі валентнісного зв'язку, який означає семантичну і синтаксичну підпорядкованість іменних компонентів дієслівній лексемі. Дієслівне значення "прогнозує" якісну і кількісну структуру, вимагає заповнення своїх позицій відповідними за значенням і формою контекстними партнерами. За валентністю дієслова-предиката усі компоненти речення поділяються на залежні (валентно-пов'язані) актанти (аргументи, додатки, партнери, комплементи) і вільні (валентно-непов'язані) – сирконстанти, поширювачі, ад'юнкти. Дієслово-предикат виражає відношення між предметами і явищами дійсності, які встановлюються логічною валентністю у вигляді аргументів. Семантична валентність розкриває зміст аргументів. Нерозривний зв'язок мови і мислення дозволяє говорити про єдність логіко-семантичної валентності.

Опора на філософське розуміння "бажання" дозволяє виділити суб'єкта носія бажання, саме бажання як психологічний стан цього суб'єкта та об'єкт бажання. Для логічної ситуації бажання обов'язковим є наявність предиката мисленневої діяльності, суб'єкта та об'єкта. Позицію суб'єкта займають імена зі значенням осіб, які позначають носія стану. Компонент семантичної структури речення, який має суб'єктний член відношення, називається експеріенцер, або експеріенсив. Оскільки скільки бажання – це стан, що має декілька етапів розвитку, виявляється можливим провести субкатегорізацію ролі "носій стану" за ознакою "активний-пасивний" залежно від стадії розвитку дієслівної дії.

How I wish I was your faather's son (Stone)!

Дана ситуація – бажання стати чиємось сином – визначає нездійсненність бажання, суб'єкт є експеріенцером.

She is longing to go South (Murdock).

Зазначений лише об'єкт бажання без уточнення обставин його перебігу або наслідків.

Certainly until the revolution they flocked to Ronda in their thousands, men and women...who wished to take book back with them... something of the elixir that the waters contained (Maurlier, du).

Суб'єкт виконує дії, які сприяють задоволенню бажання.

Дієслова психічної діяльності, у тому числі дієслова бажання, у логіці називаються дієсловами “пропозиційного відношення”. Вони виражають відношення суб'єкта до об'єктивної реальності (“ситуації”), яка відображається у його свідомості як ідеальний образ (“пропозиція”). Вони відкривають місця у реченні для пропозиційних перемінних, тобто позиція суб'єкта розкривається як логіко-семантична структура. На синтаксичному рівні інваріантна модель ситуації представлена найбільш вживаними структурами англійської мови – особовими дієслівними реченнями. Своєрідність семантики дієслів бажання визначає необхідність зв'язку з елементами обов'язкового для них оточення: підметом, який синтаксично відповідає носію стану, і додатком, синтаксичним вираженням об'єкта. Група дієслів бажання експлікує логіко-семантичну структуру у різноманітних моделях синтаксичної сполучуваності. За ступенем зменшення сполучуваної активності дієслова розташуються у такому порядку: *want, wish, desire, long, yearn, pine, hanker, crave, covet*. Згортання семантичного складу бажаної ситуації відбувається у таких напрямах: суб'єкт і предикат імпліцитні, експліцитну форму отримує семантичний об'єкт (структурі V+N, V+ Prep+N); суб'єкт і предикат імпліцитні, виражений обставинний модифікатор (V+Adv); предикат має нульову форму, виражені суб'єкт і обставина (V+N+Adv) або суб'єкт і означення (V+N+Adj); вербально виражений предикат при нульовому суб'єкті (V+ to V; V+Ving, V+Ven). У бажаннях спостерігається невідповідність ролей семантичного і синтаксичного рівнів: додаток адресата позначає суб'єкт дії, який у синтаксисі виражений іменем. Таким чином, у синтаксичній структурі виражаються власне предикатно-аргументні відношення і їх комунікативну значимість.

Щодо модальності речень з дієсловами бажання, то складна природа модальності визначає неоднозначне розуміння її категоріального змісту, засобів вираження і взаємодії з іншими категоріями речення. Модальність – це відношення, у її основі лежить категорія оцінки. Більшість лінгвістів виділяє у модальності дві сторони – об'єктивну і суб'єктивну. Отже, у відповідності до трактування модальності як логічної або як мовної категорії визначається статус “бажання” низці модальних значень. Представники логічного підходу виключають “бажання” із числа модальних значень (Панфілов, Бондаренко). Прихильники мовного трактування відносять значення бажання до модальних. Створюючи і використовуючи речення, мовець виражає своє ставлення до: 1) зв'язку між основними елементами ситуації реальної дійсності (об'єктом і його ознакою); 2) зв'язку між змістом висловлювання і дійсністю; 3) слухача. Трьом видам відношень відповідають три типи модальності: внутрішня, зовнішня і комунікативна модальність. Особливість аналізованих речень полягає в тому, що модальність виступає як зміст речення; відношення суб'єкта представляється як модальна ситуація, яка прирівнюється до будь-яких інших ситуацій.

Завдяки особливостям свого лексичного значення дієслова бажання представляють ситуацію предикатного актанта як явище потенційне, відповідно, ситуацію, яка описується цим актантом, можна назвати гіпотетичною, а саме дієслово – таким, що дає гіпотетичну модальність. Виражаючи свою семантикою внутрішнє модальне значення, предикат бажання розповсюджує його на залежний предикатний актант, залежна пропозиція представляється як потенційний факт і все семантично складне речення характеризується єдиною модальністю бажання.

Особливістю синтаксичних конструкцій з дієсловами бажання є їх полісуб'єктність: наявність суб'єкта мовця, суб'єкта, який бажає і суб'єкта бажаної дії

або стану. В акті мовлення відбувається поєднання мовного матеріалу з особою мовця, що надає висловлюванню особистісний характер. Аргументами предиката бажання є сам предикат і той суб'єкт, чий стан оцінюється. Оскільки речення з дієсловами бажання відображають дві ситуації – психічну і бажаного стану –, то оцінці у ньому підлягають два типи зв'язку. На основі своєї оцінки дійсності мовець визначає зв'язок між суб'єктом бажання і його ознакою як дійсний і недійсний. Тому модальність таких речень постає як суб'єктивно-об'єктивна семантична категорія, що виражає суб'єктивно-об'єктивне ставлення мовця до дійсності. Під таким ставленням розуміється заснована на об'єктивних даних суб'єктивна оцінка мовця ступеня відповідності свого повідомлення реальній дійсності [7, с. 11]. Це модальність для мовця.

Сукупність і сутність модальних значень, які передаються структурами з дієсловами бажання, можливо визначити із врахуванням співвідношення суб'єкта мовлення, суб'єкта бажання і суб'єкта бажаної дії, модальності предикатного актанта, конкретної ситуації мовлення. Останній фактор діє однозначно: модальність бажання взаємодіє з модальністю спонукання. При прагматичному підході модальність є семантико-функціональною категорією, пов'язаною з категорією цілеспрямування. Це модальність для слухача: та чи інша структура використовується з метою впливати на співбесідника, що дозволяє диференціювати пропозитивний і комунікативний зміст речення. Модальна семантика речення завершує своє формування на рівні речення як комунікативної одиниці. На основі взаємодії комунікантів – ставлення мовця і слухача до дії, обов'язковість чи необов'язковість виконання дії адресатом – виділяються такі види спонукання, які передають структури з дієсловами бажання: наказ, прохання, вимога, порада. У всіх спонукальних висловлюваннях є компонент “оцінка”: “радити” – “добре для слухача”, “просити” – “добре для мовця”. Можна розглядати речення *I want you to tell me in your own words exactly how you came to make the acquaintance of Miss Emily French* (Christie) як наказ, виходячи з більш високого рольового статусу мовця у цій ситуації і реакції адресата: *It was one day in Oxford Street* (Christie).

Значення аналізованих речень пов'язано з: семантикою предиката, змістом у ній семи “волевиявлення”. З усієї групи дієслів дієслова *want*, *wish*, *desire* допускають переосмислення речення, яке вони організують, у директивне. Це обумовлене їх лексико-граматичною організацією та контекстом.

Речення з дієсловами бажання може суміщати свою основну функцію з допоміжною, тобто регулювати відношення комунікантів у процесі спілкування, відкриваючи, підтримуючи чи припиняючи мовленнєвий контакт.

Бажання як психічний стан лежить в основі будь-якого акту спілкування. Таким чином, будь-яка структура з дієсловом бажання – мовленнєве втілення цього стану – може відкривати оповідь, діалог, тобто виражати прямо спрямовану зв'язність тексту. У цій функції вживаються речення з дієсловами *want*, *wish*, що пояснюється широкою семантикою цих дієслів.

Визначені структури з дієсловами бажання закріплени для вираження контактоустановлюючої функції при включені їх до складу більш крупних предикативних одиниць – складних речень або при їх взаємодії з іншими реченнями: 1) речення з дієсловом бажання-присудком у заперечній формі, пов'язане з іншим реченням протиставним сполучником “but”; 2) “if” – структура з дієсловом бажання, яке має як доповнення лексему зі значенням думки, знання і так далі.

I don't want to listen to you more than he need. But the fact is that a gang of crooks (Joyce).

“If you want my opinion”, Queenie was saying, while she was helping Margo with her hair. “those livewires are getting cold feet” (Dickens).

Дієслова бажання містять у своєму значенні ознаку говоріння, мовленнєвого вираження. Але вираження у 1 особі однини теперішнього неозначеного часу дійсного способу в активному стані не є перформативним, оскільки “бажання” – це не дія, акт, а стан, тому висловлювання про нього може бути лише ширим або неширим [3, с. 20].

Речення з дієсловами бажання в аналізованій формі можемо поділити на дві групи:

1) етикетні висловлювання, які тісно пов’язані “з реакціями на поведінку і з поведінкою щодо інших людей”. Вони закріплені у побажаннях з дієсловом *wish*.

I wish you happiness (Dickens).

2) висловлювання з перфективами, які містять у своєму складі дієслова бажання. Дієслово бажання у такій структурі сприяє пом’якшенню комунікативного наміру мовця. Дієслово підкреслює ступінь позитивної оцінки суб’єктом своєї дії.

I want to confess that I could do it (O’Henry).

Текстоутворюючі властивості речення з дієсловом бажання закладені у семантиці предиката і виявляються на декількох рівнях: 1) пошук об’єкта оцінки – розгортання валентності дієслів бажання – вже є кількісним нарощуванням елементів тексту; 2) пошук основи оцінки або її наслідків призводить до встановлення причинно-наслідкового зв’язку аналізованого речення з іншими реченнями; смислові зв’язки реалізуються у складних взаємодіях окремих речень; 3) предикат бажання формує перспективу речення і тексту.

Текстові функції речень з дієсловами бажання поділяються на дві пари груп, які перетинаються. По-перше, це семантичні, текстоутворюючі функції з двома варіантами: а) речення з дієсловом бажання як результат розвитку семантичної структури тексту; б) речення з дієсловом бажання як основа для подальшого розвитку семантики тексту. По-друге, це поверхневі функції, які пов’язують елементи речення між собою.

Системою засобів вираження причинно-наслідкових відношень є конструкції, які відображають зв’язок різних видів причин (необхідні, достатні, необхідні і достатні) з різними видами наслідків (необхідний, можливий і неочікуваний наслідок).

Отже, можна виділити три види зв’язку причинного і наслідкового компонентів у реченнях:

1) відношення вважається вираженим граматично, якщо має спеціальний граматичний елемент, який оформлює це відношення.

His body craved the hardly exercise of the farm, for in his youth he had driven his team through the lost of Winton... (Cronin).

2) розгляд граматичного напіввираженого зв’язку сприяє вирішенню проблеми багатозначності у мові, оскільки цього питання стосуються ті випадки, коли причинно-наслідкові відношення формуються засобами, для яких ця функція не є первинною.

She felt his indifference keenly and longed to see Hurstwood (Dreiser).

3) якщо причинно-наслідковий зв’язок усвідомлюється лише засновуючись на певній ситуації, контексті, то він вважається граматично невираженим. Тут можна виділити два шляхи виявлення прихованого відношення: а) імплікація; б) мовленнєва економія висловлювання, тобто заміна значимих структур комунікативними варіантами.

Якщо причина визначає реальність дії, то умова виражає можливість дії; умова завжди містить у собі наслідок як певну можливість. Складнопідрядне речення з підрядним умовним характеризується єдиною модальністю, яка знаходить вираження

у тому, що і в головному, і в підрядному реченнях вживається, як правило, одинаковий спосіб дієслова або ж у головному реченнях є лексеми зі значенням можливості, необхідності, передбачення.

Well, it's up to you, my dear, if you want a career, you must work for it (Drieser).

Бажати будь-якої події означає бажати результату цієї події, тобто нової ситуації. Але назвати ситуацію бажання ситуацією зміни не можна, оскільки в її структурі відсутній компонент “сила”, “інструмент”, “енергія”. Дієслово бажання позначає точку на часовій осі, з якої виходять лінії розвитку події. Бажання є необхідною умовою реалізації об’єкта, його переходу із можливості у дійсний світ, що неодмінно відбувається при виконанні бажання.

Таким чином, проаналізувавши синтаксичні конструкції з дієсловами бажання, можна зробити такі висновки:

1) речення з дієсловом бажання являє собою складну структуру, предикатний актант у якій позначає зміст і об’єкт оцінки предиката; він називає окрему подію, яка на синтаксичному рівні зазвичай представлений не повністю, а певним своїм елементом;

2) на синтаксичному рівні речення з дієсловом бажання, окрім основного, має додаткове предикативне ядро; тобто є ускладненим, що забезпечує його смислову цілісність і виконує функцію текстотворення;

3) речення з дієсловом бажання є текстовою одиницею. Воно має інтурдуктивне, ситуативне, модально-оціночне значення й функціонально орієнтоване на оформлення тексту у модально-прагматичному аспекті;

4) текстоуттворююча роль таких речень виявляється у їх комунікативних функціях і в організації причинно-наслідкових відношень та обумовлюється семантикою дієслова;

5) у реченнях з дієсловом бажання вичленовуються два модальних плани, що обумовлюється характером дієслова; серед факторів, які визначають модальну специфіку таких речень, особливе місце належить характеру персональних значень висловлювання і його часовій орієнтації.

Семантико-синтаксичний аналіз речень з дієсловами бажання торкається найважливіших категорій речення і тексту, понять, пов’язаних з “бажанням”. Проведене дослідження розкриває специфіку семантики та функціонування цих речень, а також визначає номінативно-комунікативне призначення речень з певною групою дієслів.

Вивчення особливостей організації синтаксичних структур з дієсловами бажання важливо для валентнісних класифікацій дієслів, моделювання речень і контексту, опису значень дієслів у словниках, створення моделей англійських речень з навчальною метою. Це ті сфери, де, насамперед, можуть бути використані результати дослідження. Охарактеризовані моделі вираження синтаксичних конструкцій з дієсловами бажання будуть досліджені більш ґрунтовно в подальших розробках.

Література:

1. Андерш Й. Ф. Проблемы синтаксичної семантики в сучасному зарубіжному мовознавстві / Й. Ф. Андерш // Мовознавство. – 1983. – № 1. – С. 11–19.
2. Виноградов В. В. Русский язык: Грамматическое учение о слове / В. В. Виноградов. – М. : Высшая школа, 1986. – 640 с.
3. Вихованець І. Р. Нариси з функціонального синтаксису української мови / І. Р. Вихованець. – К. : Наук. думка, 2004. – 222 с.
4. Есперсен О. Философия грамматики / О. Есперсен. – М. : Изд-во иностр. лит., 1998. – 404 с.
5. Кацнельсон С. Д. Типология языка и речевое мышление / С. Д. Кацнельсон. – Л. : Наука, 1992. – 216 с.

6. Потебня А. А. Мысль и язык / А. А. Потебня. – К. : СИНТО, 1993. – 192 с.
7. Чейф У. Л. Значение и структура языка / У. Л. Чейф. – М. : Прогресс, 1995. – 432 с.

R e f e r e n c e s :

1. Andersh Y. F. Problemy syntaksychnoyi semantyky v suchasnomu zarubizhnому movoznavstvi [Problems of syntactical semantic in modern foreign linguistics] / Y. F. Andersh // Movoznavstvo. – 1983. – No. 1. – S. 11–19.
2. Vinogradov V. V. Russkii yazyk: Grammatischekoie uchenie o slove [Russian language: grammatic studies about the word] / V. V. Vinogradov. – M. : Vyshaia shkola, 1986. – 640 s.
3. Vykhanets I. R. Narysy z funktsional'nogo syntaksysu ukrains'koii movy [Essays from the functional syntax of Ukrainian language] / I. R. Vykhanets. – K. : Nauk. dumka, 2004. – 222 s.
4. Espersen O. Philosophiya grammatiki [Phylosophy of grammar] / O. Espersen. – M. : Izd.-vo inostr. lit., 1998. – 404 s.
5. Katsnel'son S. D. Tipologiya yazyka i rechevoie myshlenie [Typology of language and speech thinking] / S. D. Katsnel'son. – L. : Nauka, 1992. – 216 s.
6. Potebnia A. A. Mysl' i yazyk [Thought and language] / A. A. Potebnia. – K. : SINTO, 1993. – 192 s.
7. Cheyf W. L. Znacheniye i struktura yazyka [Meaning and the structure of language] / W. L. Cheyf. – M. : Progress, 1995. – 432 s.

Дышлева С. Н., Дышлева А. В. Своебразие реализации синтаксических конструкций с глаголами желания в английском языке.

Статья посвящена исследованию предложений с глаголами желания в единстве структурного, семантического и коммуникативного аспектов. Установлены смысловые функции компонентов формальной структуры предложений с глаголами желания, выявлены способы реализации семантики предложения на синтаксическом уровне, проанализирован характер модальности предложений с глаголами желания и определены текстообразующие особенности этих предложений.

Ключевые слова: глаголы желания, лексические, морфологические, синтаксические способы выражения, модально-прагматический аспект, метакоммуникативные функции предложений.

Dyshleva S. M., Dyshleva A. V. Originality of Realization of Syntactic Constructions with Verbs of Desire in English.

This scientific research reveals the specific of semantics and syntactical function the verbs of desire, and also defines the nominative and communicative purposes the sentences with a certain group of verbs. The situation of desire is researched and its syntactical representation is analysed in the article. The modality of sentences with verbs of desire is described, in connection with this statement the role of each component of the sentence in the formation of modality is characterized. Ratio modality of desire and compulsion is defined, the ability of sentences to the formation of text is analysed. A sentence with the verb of desire is a complex structure, predicate actant indicates the content and object of evaluation of predicate in it; this predicate calls a separate event which on the semantic level is usually not fully represented, but only separate element. On the syntactical level such a sentence, in addition to the core, has additional predicative level; so it is complicated, which ensures its semantic integrity and performs the function of text formation. A sentence with the verb desire is a textual unit. It has introductory, situational, modality-estimated value and functionally oriented on the formation of the text in modality-pragmatic aspect.

Keywords: words of desire, lexical, morphological and syntactical means of expression, modality-pragmatic aspect, metacommunicative functions of the sentences.